

tiske Grunde er Henstandsfristen baade i § 1 og § 2 foreslaaet udskudt fra 1. til 10. Oktober.

Et Mindretal (Birch, J. C. Christensen, Thomas Larsen, Neergaard, P. Th. Nielsen og Jensen-Sønderup) kan ud fra en Del af de i Bemærkninger til Lovforslaget fremførte Betragtninger og i Tillid til de i Udvalget givne Oplysninger om Størrelsen og Arten af Danmarks under Lovforslaget faldende Gæld til Udlandet tiltræde Forslaget om et Moratorium for Forretningsgæld, der er stiftet i Udlandet for den 1. August 1914. Endvidere vil Mindretallet kunne slutte sig til Tanken om et *indenlandsk* Moratorium, hvis dette kun tilsigter at bøde paa de Ulemper, som maatte opstaa for den enkelte Borger som Følge af, at han paa Grund af Moratorieforanstaltninger i Udlandet ikke kan drage sine Tilgodehavender derfra ind. Hvis Loven indskrænkes hertil, er dens Begrænsning klar og naturlig — der lovgives kun paa Omraader, hvor det nødvendig-gøres ved Udlandets Moratorielovgivning!

Derimod kan Mindretallet ikke nu tilraade Vedtagelsen af det foreslaaede indenlandske Moratorium, selv ikke i Betragtning af den Begrænsning, der er anvist ved Lovforslagets § 1. Mindretallet kan ikke erkende, at der her i Landet i dette Øjeblik foreligger saa kritiske Forhold, at der er Grund til nu at gribe til et saa tveegget Middel som det af Ministeriet foreslaaede Moratorium. Man finder tværtimod, at det i dette Øjeblik, hvor Danmark ikke er indblandet i Krigen, er saa langt fra, at Lovgivningsmagten bør bidrage til at forøge den Følelse af Lammelse og Ængstelse, som let griber Folket under en stor Krig mellem Nabomagter, at man netop bør gøre sit til at stimulere Foretagsomheden ved at fæstne den rigtige Følelse af, at Danmark ikke er økonomisk lammet, men tværtimod ved at indrette sig med de forandrede Forhold for Øje har en Mulighed for at holde sit Næringsliv i en forholdsvis god og sund Gang. Det, der i Øje-

blikket kan naas ved det foreslaaede begrænsede Moratorium, er alene, at Ulemperne ved den overordentlige Situation væltes fra nogle danske Borgere over paa andre, og vi føler os saa langt fra overbevist om, at det vil blive de svage Skuldre, som lettes, medens de stærke Skuldre belastes, at vi endog tror, at det modsatte ofte vil blive Tilfældet. Vi frygter overhovedet, at det indenlandske Moratorium, hvis det allerede nu udstrækkes ud over de Antydninger, som vi foran har fremsat, uden Nødvendighed vil hidføre en Svækkelse af det danske Samfunds Handelsmoral, der i det længst mulige bør undgaas.

Mindretallet finder Støtte for sin Opfattelse i 3die Stykke af de Bemærkninger, hvormed Regeringen ledsager Lovforslaget, og i en under 14. August d. A. fra Provins-handelsforeningernes Fællesudvalg til Udvalget rettet kategorisk Erklæring om det foreliggende begrænsede Moratorieforslag (Bilag), hvilken Erklæring det nævnte Fællesudvalgs Formand og Næstformand senere mundtlig har bekræftet og forklaret overfor Udvalget. Det har endvidere for Mindretallet været af Betydning, at Nationalbankens Direktion efter Oplysninger, som Handelsministeren har forelagt Udvalget, enstemmig har udtalt om et *almindeligt* indenlandsk Moratorium, at et saadant vilde være „*upaakrævet og fordærveligt*“, og at Direktionen overhovedet har stillet sig yderst reserveret overfor Tanken om at give selv et paa en eller anden Maade *begrænset* indenlandsk Moratorium.

Ud fra disse Betragtninger foreslaar Mindretallet i Ændringsforslag Nr. 1 at ændre Lovforslagets § 1 paa en saadan Maade, at det indenlandske Moratorium alene kommer til at omfatte saadanne Tilfælde, hvor Skyldneren er kommet i Betalingsvanskeligheder som Følge af, at han paa Grund af Moratorieforanstaltninger i Udlandet ikke har kunnet faa sit Tilgodehavende derfra hjem i rette Tid.

Skønt Mindretallet erkender, at flere af de af os under Udvalgets Behandling paapegede Mangler ved Lovforslaget søges